

I.

CSONGRÁD MEGYEI BÍRÓSÁG

2.P.21.613/2005/30.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Csongrád Megyei Bíróság Dr. E. M. ügyvéd által képviselt **Dr. G. E.** felperesnek Dr. A. F. ügyvéd által képviselt alperes ellen – szerzői jogdíj megfizetése iránt indult perében – a bíróság meghozta az alábbi

ÍTÉLETET

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 64.320,- (Hatvannégyezer-háromszázhusz) Ft tőkét és ezen összeg után 2001. november hónap 3. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatot. Ezt meghaladóan *e l u t a s í t j a* a felperes keresetét.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 35.000,- (Harmincötezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet írásban, három példányban a Csongrád Megyei Bíróságnál kell benyújtani, a Szegedi Ítéltáblához címezve.

A bíróság tájékoztatja a peres feleket, hogy a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálhatja el a fellebbezést, ha

- ezt a fellebbezési határidő lejárta előtt a felek közösen kérték,
- ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, továbbá ha csak az ítélet indokolása ellen irányul és a fellebbező fél a fellebbezésben nem kérte tárgyalás tartását.

Ha a fellebbező fél akár a fellebbezésben, akár a másodfokú bíróság felhívására, illetve a fellebbező fél ellenfele a másodfokú bíróság felhívására tárgyalás tartását kéri, a fellebbezést tárgyaláson kell elbírálni.

INDOKOLÁS:

A bíróság az alábbi tényállást a Csongrád Megyei Bíróság 2.P.20.929/2004. számú iratai, a felperes személyes előadása, valamint a **Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleményei alapján állapította meg az alábbiak szerint:**

Az alperes a felperessel 2004. év október hónap 28. napján kötött megállapodást a ... című elnevezésű mű elkészítése érdekében. A mű terjedelmeként kb. 5,04 szerzői ívet határoztak meg. A honorárium összege szerzői ívenként 8.000,- Ft. A munka elvégzésének határidejeként 1994. november hónapot határozták meg. A tiszteletdíj mértékét akként határozták meg a felek, hogy a ténylegesen feldolgozott szerzői ívek után 25% előleg, illetőleg a lektorált kiadásra javasolt szerzői ívek után 50%, míg a teljes elszámolás az imprimatúra után történik meg. A szerződésben foglalt munka elvégzését igazolta az alperes, mely szerint az elkészült mű terjedelme 5,04 szerzői ív, a honorárium bruttó 40.000,- Ft, melyből az Szja-előleg levonása után nettó 31.000,- Ft került kifizetésre a felperes részére. Az igazolás 1994. november hónap 3. napján kelt.

Ezt követően a peres felek újabb megállapodást kötöttek tudományos mű elkészítése érdekében. A mű terjedelmeként 11,96 szerzői ívet határozták meg, a honorárium összegeként 8.000,- Ft került megjelölésre, melyből a szerződés szerint előlegként 95.680,- Ft került kifizetésre. A szerződés 1995. március hónap 6. napján kelt. 1995. március hónap 28. napján kiállított alperesi igazolás szerint az elfogadott és a teljesített mű terjedelme 12 szerzői ív, melynek alapján felvett előleg elszámolását követően 76.152,- Ft-os díjat vett fel a felperes.

A felperes által elkészített művet az alperes 2001. évben „...” címmel jelentette meg.

A felperes többször módosított keresetében 389.280,- Ft és ezen összeg után 2001. november hónap 3. napjától járó kamatos kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. (felperesi 15. sorszám alatti beadvány) Ennek indokolásaként előadta a felperes, hogy az összes betűhely alapján a kötet 57,55 szerzői ívet tesz ki. Ebből az alperes korábban rendezett 17 szerzői ívnek megfelelő összegű szerzői jogdíjat, ennek levonása után a felperes követelése a 40,55 szerzői ív után fennmaradó 389.280,- Ft, mely összegben benne van az a 20%-os többletdíj is, melyet az 1/1970. (III. 20.) MM.r. 12. § (2) bekezdése is tartalmaz.

Alperes a keresetnek az elutasítását kérte. Utalt arra, hogy a felperes tévesen számolta ki az általa elkészített mű terjedelmét. Nincs jelentősége annak, hogy a nyomtatott mű, illetőleg kötet hány oldalon jelent meg, illetőleg annak sincs jelentősége, hogy hány ábrát tartalmaz. Megállapítható volt az ugyanis a szövegszerkesztő alapján, hogy a felperes által leadott mű pontosan hány leütést, hány betűhelyet tartalmaz. Figyelembe véve az ábrákat is, az alperes álláspontja szerint a felperes által elkészített mű terjedelme 28,2 szerzői ív. Erre figyelemmel az alperes a felperes részére hajlandó volt megfizetni 64.320,- Ft-ot. Utalt arra, hogy az 1/1970. (III. 30.) IM. számú rendeletet az 1999. évi LXXVI. tv. hatályon kívül helyezte 1999. szeptember hónap 1-i hatállyal. Nem vitatta ugyanakkor azt, hogy az imprimatúra 2001. november hónap 3. napján történt.

A Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.028/2005/6. számú végzése szerint a bíróságnak a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét kell beszereznie, hogy megállapítást nyerjen, a felperes által írott műnek mekkora a terjedelme.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület véleménye szerint, (11. sorszám alatti beadvány) a feleknek az a megállapodása, amely szerint a terjedelmet a 40.000 betűhelyet tartalmazó szerzői ívben kell meghatározni, megegyezik a műre kötött szerződés idejében még hatályban volt kiadói szerződések feltételeiről és szerzői díjakról szóló 1/1970. (III. 20.) MM. számú rendelet erre vonatkozó szabályával (4. §). A terjedelem számítását

érintően azonban részletesebb előírásokat sem ez, sem egyéb jogszabály nem tartalmaz, így kötelező rendelkezés hiányában erre csupán gyakorlat alakult ki, és a kiadók általában ennek megfelelően jártak el. A szakértői testület a kinyomtatott mű áttanulmányozásával összefüggésben a mű 7-316. oldalak közötti tartalmát vette figyelembe a szerzői ív számításakor, illetőleg a név és a szakmutatót is. Ez alapján a számítógépi adatok, illetőleg a betűhelyek száma szerint megállapítható, hogy a szövegterjedelemtől a név és szakmutató nélkül 21,2 szerzői ív vehető alapul. A tanács statisztikai mintavételezés alapján megállapította, hogy kerekítve a névmutató 14.000, a szakmutató 22.500 betűhelyet tartalmaz, azaz a kettő együtt 36.500 betűhelyet tesz ki, amely kerekítve 0,9 szerzői ívnek fogadható el. Ami az ábrák ívterjedelmét illeti, annak értékét a tanács 6,7 szerzői ívre találta elfogadhatónak. Mindezen számokat összeadva tehát a felperes által írt szerzői mű összesen 28,8 szerzői ívből áll. Az előszót, illetőleg az impresszumot az eljáró tanács az ívszámításnál nem vette figyelembe, tekintettel arra, hogy az előszó nem a szerző alkotása, az impresszum pedig igazgatási célt szolgál. A Szerzői Jogi Szakértő Testület kiegészítő véleményében (25. sorszámú beadvány) utalt arra, hogy a 40.000 betűhelyet tartalmazó szerzői ívek kiszámításának pontos módjára jogszabály nem tartalmaz rendelkezést. Ebben a kérdésben különböző, eseti felüyeleti rendelkezéseken is alapuló kiadói módszerek alakultak ki korábban. Ezek azonban különösen a nagy terjedelmű, bonyolultabb szedéstechnikával készült, jelentősebb illusztrációs anyagokat is tartalmazó kiadványoknál általában nem adtak megbízható eredményt. E számítási módszereket a legfejlettebb előállítási technikák előtérbe kerülése viszont fokozatosan háttérbe szorította. Az előállításra került műben lévő betűhelyek száma ugyanis szövegszerkesztő mechanizmuson keresztül ma már teljes megbízhatósággal, pontosan kimutatható. Az adott esetben ezért vehette alapul az eljáró tanács a mű tulajdonképpeni lényegét kitevő szöveg terjedelmének a számítógépen rögzített betű mennyiségét, azaz 847.396 betűhelyet, ami a kerekítés szabályai szerint egytizedes pontossággal meghatározva 21,2 szerzői ívnek felel meg.

Ebből megállapítható, hogy e számítási módnál a különböző betűtípusok nagyságának nincsen jelentősége, minthogy annak sem, hogy a nyomdaművet milyen formátumban nyomtatták ki.

A felperes a szakértői véleményt nem fogadta el. Álláspontja szerint a Szakértő Testület téves számítási módszerrel határozta meg a szerzői ív terjedelmet. A felperes álláspontja szerint ugyanis a Szakértő Testület nem vette azt figyelembe, hogy a terjedelemszámítás alapja sohasem valamely számítógépes anyag, hanem a nyomtatásban megjelent munka. A tudományos munkák terjedelemszámítása esetén azonban az is követelmény, hogy az anyagot betűfokozatonként elkülönítve kell vizsgálni, mivel garmond, borgisz, petit vagy más betűfokozatból felépített sorok egymástól eltérő betűmennyiséget foglalnak magukba. Minden megkezdett sor teljes sornak számít. A különböző betűtípusokat figyelembe véve, a felperes álláspontja szerint az összes betűhely a kinyomtatott szerzői műben 2.301.888.

A felperes a kiegészített szakértői véleményt sem fogadta el, továbbra is fenntartotta a korábbi álláspontját a betűhelyek számításának módjára és számára vonatkozóan. Kifogásolta, hogy a bíróság nem idézte meg a Szerzői Jogi Szakértő Testület egyik tagját sem a tárgyalásra, illetőleg, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület Bizottsága elzárkózott bármelyik tagjának személyes meghallgatásától. Utalt arra, hogy a már kiegészített szakértői vélemény ismételt kiegészítésével összefüggésben a Szakértő Testület további díjazásra tartott volna igényt, amely számára elfogadhatatlan.

A Pp. 177. § (1) bekezdés szerint, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki. A (2) bekezdés szerint, a szakértőt az igazságügyi szakértők vagy a külön jogszabályban feljogosított intézmények közül kell kirendelni, más szakértőt csak fontos okból lehet alkalmazni. A bíróság az ügyben a felperes kérésére kirendelte a Szerzői Jogi Szakértő Testületet. A Szakértő Testület véleményt nyilvánított a vonatkozásban, hogy a felperes által elkészített mű terjedelme hány szerzői ívnek felel meg. Egyértelműen nyilatkozott, hogy a szerzői ív terjedelem számításánál nincs jelentősége a felperes által több alkalommal már kifejtett azon ténynek, hogy milyen típusú betűvel került kinyomtatásra az adott mű, hanem annak van jelentősége, hogy ténylegesen hány betűhelyet tartalmaz az adott mű. Ezt szövegszerkesztő segítségével hiánytalanul és pontosan a technika jelenlegi állása szerint kimutatható és megállapítható. Ez alapján állapította meg a bíróság a szerzői mű szöveges terjedelmét. Az ábrák és szakmutató, névmutató terjedelmet statisztikai módszerrel megvizsgálta és az ív terjedelmét megállapította, ebből következően a felperes által elkészített mű terjedelme 28,8 szerzői ív.

A szakértői testület épp annak érdekében került kirendelésre a felperes kérelmére, hogy a felperesi mű szerzői ív terjedelme meghatározható legyen. A szakértői testület véleményét a felperes érdemben megcáfolni nem tudta, illetőleg a szakértői testület elfogadható és észszerű indokát adta annak, hogy miért az általa követett számítási mód helyes a felperesi mű terjedelmének meghatározásakor. Egyébként megjegyzi a bíróság a terjedelemmel, illetőleg a felperesi számítási móddal összefüggésben, hogy a mű terjedelmével kapcsolatosan a felperes 2003. június hónap 31. napján kelt beadványában a mű teljes terjedelmét 40,56 szerzői ívben, 2004. augusztus hónap 24. napján kelt beadványában 58,88 ív terjedelemben, 2004. október hónap 5. napján kelt beadványában 45,35 ív terjedelemben, 2006. január hónap 25. napján kelt beadványában pedig 57,55 ív terjedelemben látta megállapíthatónak, tehát maga sem tudta egyértelműen meghatározni azt, hogy a mű terjedelme hány szerzői ív.

Ami a szakértői testület tagjának megidézését illeti, a bíróság utalni kíván arra, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. sz. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint, a szakértői testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást, nem tart helyszíni szemlét és nem idézhető. Másrészt pedig utalni kíván a bíróság arra, hogy a fentiekre figyelemmel indokolatlan lett volna a szakértői testület bármely tagjának a megidézése is, hiszen valószínűtlen hogy a korábban már kiegészített szakértői véleménnyel kapcsolatosan olyan új tény vagy körülmény merült volna fel, amely a bíróságnak a szakértői vélemény alaposságába vetett meggyőződését megcáfolta vagy kétségessé tette volna.

Ami az 1/1970. (III. 20.) MM. számú rendelet 12. § (2) bekezdésében foglaltakat illeti, ezen jogszabály hatályban volt akkor, amikor a peres felek között a szerződéses megállapodás létrejött. A jogszabályt az 1999. évi LXXVI. tv. valóban hatályon kívül helyezte 1999. szeptember hónap 1. napjával. A felperesi előadás szerint (P.20.929/2004/14.sz. beadvány) 1998. október hónap 20. napján adta át személyesen az alperesnek a mű kéziratának első részét, míg a második részét valamivel később. 1999. július hónap 1. napján az első rész gépelését kijavítva visszaküldte az alperes számára, ugyanezen a napon megérkezett az

alperestől átnézés céljából a Nyomdatörténeti Kézirat második befejező része. Ezen felperesi előadást az alperes nem cáfolta. Ebből következően tehát már 1999. szeptember hónap 1. napját megelőzően az alperes a kéziratot elfogadta, azt csak a gépelési hibák javítása érdekében küldte vissza a felperesnek. Ehhez képest az említett jogszabályhelyben írt egy éven túl történt meg az elkészült kézirat imprimálása, azaz a nyomdai levonatának a jóváhagyása. Erre figyelemmel az alperes köteles a teljes szerzői mű után járó jogdíj további 20%-ának megfizetésére is a felperes részére.

A bíróság a rendelkező részben foglaltak szerinti összeg megfizetésére kötelezte az alperest, amely áll az alperes által még eddig meg nem fizetett, a szerzői ív után a felperes részére járó szerzői díjból, illetőleg az alperes késedelme okán a ki nem fizetett szerzői díj 20%-ának megfelelő összegből, továbbá kötelezte az alperest a Ptk. 301. § (1) bekezdés alapján járó törvényes kamatnak a megfizetésére is.

A bíróság a felperesnek a kamatos kamat megfizetése iránti kérelmét elutasította arra figyelemmel, hogy a peres felek között kamatkikötés a késedelem idejére nem történt, ebből következően az alperes csak a Ptk. 301. § (1) bekezdés alapján járó késedelmi kamat megfizetésére köteles a felperes részére.

A fentiekből következően túlnyomórészt a felperes lett peresztes, így a bíróság őt kötelezte az alperes részére perköltség megfizetésére, mely áll az alperesi képviselő első- és másodfokú bíróság előtti munkadíjából, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM. számú rendelet 3. § (1) bekezdés a./ pontjában foglaltakra.

S z e g e d , 2006. év április hó 28. napján

Dr. Pap János s.k.
bíró

II.

CSONGRÁD MEGYEI BÍRÓSÁG

2.P.21.613/2005/34.

A Csongrád Megyei Bíróság Dr. E. M. ügyvéd által képviselt **DR. G. E.** felperesnek Dr. A. F. ügyvéd által képviselt alperes ellen - szerzői jogdíj megfizetése iránt indult perében - a bíróság meghozta az alábbi

KIJAVÍTÓ VÉGZÉST

A bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 2.P.21.613/2005/30. számú ítéletét akként ***javítja ki***, hogy az alperes által megfizetendő tőkeösszeg nagysága helyesen 104.320,- (Egyszáznégyszer-háromszázhusz) Ft.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet írásban 3 példányban a Csongrád Megyei Bíróságnál kell benyújtani a Szegedi Ítéltáblához címezve.

INDOKOLÁS:

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 389.280,- Ft tőke és járulékainak megfizetésére.

Indokolásaként előadta, hogy a felperes „...” címmel jelentetett meg könyvet, amelynek szerzője a felperes volt. A felperes álláspontja szerint az alperes nem fizette meg a felperes részére járó szerzői jogdíjat.

A bíróság a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményére figyelemmel megállapította, hogy a felperes által elkészített mű szöveges része 21,2 szerzői ív, míg a teljes mű 28,8 szerzői ívből áll. A fenti számítási mód szerint, illetőleg a peres felek között létrejött szerződés szerint a szöveg után szerzői ívenként 8.000,- Ft, mutatók, ábrák után pedig még 4.000,- Ft/ív illeti meg a felperest. Ebből következően összesen 200.000,- Ft-os összegű szerzői jogdíj illetné meg a mű után a felperest. Az alperes kifizetett a felperes részére 135.680,- Ft szerzői jogdíjat. Ebből következően az alperes a fennmaradó 64.320,- Ft megfizetésére köteles.

Ugyanakkor a bíróság említett számú ítélete tartalmazza azt, hogy az elkészült kézirat imprimálása 1 éven túlmenően történt meg, így az 1/1970. (III. 30.) MM. számú rendelet 12. § (2) bekezdés szerint is járna a szerzői jogdíj 20%-a továbbiakban a felperes részére, ahogy ezt a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.028/2005. számú végzése is tartalmazza. Miután a szerzői jogdíj tehát 200.000,- Ft volt, ennek a 20%-a, azaz 40.000,- Ft jár még a felperesnek.

Ebből következően a bíróság tévesen határozta meg a felperest megillető tőkeösszeg mértékét, mivel az 64.320,- Ft + 40.000,- Ft, azaz 104.320,- Ft.

A bíróság a fentiekre figyelemmel az ítéletét kijavította, mely a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.271/2006/2. számú végzésére figyelemmel tartalmazza a részletes számítási módot is a kijavító végzés vonatkozásában.

S z e g e d , 2006. év július hó 19. napján

Dr. Pap János s.k.
bíró

III.

CSONGRÁD MEGYEI BÍRÓSÁG

2.P.21.613/2005/34-I.

V É G Z É S

A megyei bíróság megállapítja, hogy a 2.P.21.613/2005/34. számú végzés **2006. év augusztus hó 10. napján j o g e r ő r e emelkedett.**

S z e g e d , 2006. év szeptember hó 1. napján

Dr. Pap János s.k.

bíró